

VRIJWILLIGERSWERKINTERVIEW

Marlène, Judith en Silvia worden vrienden met mensen die op sterven liggen: 'We kunnen het op een andere manier over de dood hebben'



Verslaggever Sittard-Geleen

17-06-2026, 11:45



Geleen Hoe is het om telkens opnieuw te investeren in een relatie met iemand die doodgaat? Marlène, Judith en Sylvia houden ongeneeslijk zieke mensen gezelschap. „Ik probeer het sterven geen gewoonte te laten worden.”

Marlène: 'Mensen hebben nog veel te verwerken'

Eigenlijk was ze nooit bang voor de dood. Misschien omdat haar ouders er ook niet zo'n 'ding' van maakten. Als een van hun kennissen stierf, ging de kleine Marlène gewoon mee kijken naar het lijk. Sterven was nu eenmaal onderdeel van het leven. Juist de tijd ervoor, die glijdende schaal, dát is het moeilijke. Zien hoe iemands wereldje krimpt, hoe iemand zijn autonomie steeds meer verliest. Zelfs Marlène Stassen (69) uit Oirsbeek went er niet aan.



Vrijwilliger Marlène Stassen. © Rob Oostwegel

Marlène doet al jaren vrijwilligerswerk voor De Brug. Deze stichting matcht ongeneeslijk zieke mensen met praatmaatjes. Marlène is een van de vrijwilligers die mensen gezelschap bieden in hun laatste levensfase. Soms door samen te wandelen of boodschappen te doen, maar ook vrienden te bezoeken of bijvoorbeeld langs te gaan bij de oude golfclub.

En hoewel je overal hoort over de personeelstekorten in de zorg, staan mensen juist in de rij voor dit soort vrijwilligerswerk. Waarom? Marlène vindt het een eer om juist in de bepalende fase van iemands leven een rol te spelen. Een fase waarin je geen tijd meer hebt voor 'koetjes en kalfjes'.

„Mensen hebben nog veel te verwerken”, zegt Marlène. Traumatische ervaringen, familievetes. „Dingen die ze nooit een plek hebben kunnen geven en nu moeten loslaten om rust te vinden. In onze gesprekken vinden mensen helderheid.” Dat is voor Marlène dan weer zingeving. En mensenkennis.

Marlène komt echt bij de mensen thuis, dat vindt ze persoonlijker dan in het hospice. Ze heeft altijd maar één maatje tegelijk. Met dit maatje bouwt ze een heel bijzondere band op. „Omdat je een buitenstaander bent”, verklaart ze. „We kunnen het op een andere manier over de dood hebben.” Angsten delen die mensen soms liever verbergen voor hun partner of kinderen.



Marlène Stassen. © Rob Oostwegel

Soms moet die band al in een paar weken gesmeed worden, andere keren komt Marlène bijna anderhalf jaar bij iemand over de vloer. Het einde komt niet altijd verwacht. Zo is ze weleens eerder teruggekomen van vakantie om afscheid te kunnen nemen.

Die afsluiting heeft ze hard nodig. Je kunt de ene persoon niet zomaar inwisselen voor de andere. Na zo'n intense periode neemt Marlène een pauze van het vrijwilligerswerk, soms voor een paar maanden. Zulke constante verliezen zijn niet niks. Het zijn vriendschappen die altijd tot een einde komen. Marlène heeft al vijf van haar maatjes 'afgegeven'.

Judith: 'De verhalen zijn niet altijd leuk'

Ze krijgt eigenlijk altijd dezelfde vraag: waarom zou je dit in godsnaam willen doen? Volgens Judith Rutten-Kamerbeek (70) uit Geleen heerst er een taboe rondom de dood. „We hebben er zo'n groot beeld van: teruggaan naar waar je vandaan komt. Ik sta er niet zo spiritueel in, maar ben realistischer, praktischer. De dood hoort nu eenmaal bij het leven.”

Vooruit, het was niet de eerste bezigheid die in Judith opkwam toen ze de pensioengerechtigde leeftijd naderde. Maar toen haar moeder ernstig ziek werd, merkte ze wat een beetje aandacht kan doen. Judiths moeder lag drie maanden op de palliatieve afdeling van het verzorgingstehuis. Door de hoge werkdruk had de verpleging niet altijd tijd voor gezelligheid. De gesprekken met vrijwilligers waren dan van levensbelang.

Ondertussen werkt Judith al ruim tien jaar in het hospice in Geleen. Daar doet ze hetzelfde vrijwilligerswerk als Marlène, maar dan op een vaste plek. In het begin was dat vrij heftig. In Judiths eerste vier uur zag ze drie mensen overlijden. „Ik was helemaal van mijn à propos.” Gelukkig bleek die dag een uitzondering en wordt er in Daniken ook veel gelachen. Judith bladert door foto-albums en luistert naar alle verhalen van vroeger.



Judith Kamerbeek doet vrijwilligerswerk in het hospice in Geleen. © Rob Oostwegel

Na al die jaren kan ze ook haarfijn zien wanneer het tijd is om afscheid te nemen. De manier van ademen, blauwe vlekjes op iemands voeten – allemaal signalen die ze heeft leren herkennen. Ze moet het wel voor zichzelf houden; het is aan de verpleging om naasten in te lichten. Wel kan Judith de wakende families gezelschap houden. Zo is ze vaak op de gang te vinden met een arm om iemand heen. „Over iemands rug wrijven en koffie aanbieden maakt al veel verschil. Het zorgt ervoor dat mensen nog heel even door kunnen.”



Judith Kamerbeek. © Rob Oostwegel

Moeilijker is het wanneer ze familie weg moet sturen. Ook dat komt voor. Soms omdat iemand alleen wil zijn, soms omdat er onmin is met een bepaald familielid. Dan speelt Judith de boeman en vertelt ze het bezoek dat het niet meer welkom is. „Ik wil daarmee aangeven: het zijn niet altijd de leukste dingen in het leven. De verhalen van mensen zijn ook niet altijd leuk.” Het gaat erom dat Judith alle narigheid met haar maatje deelt, ze haar maatje ontlast.

Over haar eigen emoties praat ze zelden, die zijn irrelevant. „Behalve die ene keer”, geeft ze toe. Met één man had ze een heel bijzondere band. Judith vertelde hem over de moeizame relatie met haar familie en hoe vreselijk ze dat vond. Toen hij zijn laatste adem uitblies, gaf hij Judith een kus op het voorhoofd en zei hij: „Als ik straks boven ben, zorg ik dat het goed komt.”

„Ja. Ik geloof in goed karma”, blikt ze nu terug. De oude man kreeg gelijk.

Silvia: 'Ik probeer sterven geen gewoonte te laten worden'

Het 'soepmeisje', zo noemen ze Silvia van 't Hoofd (68) uit Neerbeek hier. Ze doet er alles aan om de bewoners van het Geleense hospice in de watten te leggen. Met lekker eten, een bad of massages. „Mensen grappen weleens dat het hier net een sterrenhotel lijkt.”

Dat is het natuurlijk niet. Juist daarom vindt Silvia het zo belangrijk om dit werk in het hospice te doen. „Je houdt het niet vol zonder met collega's erover te praten.” Vooral bij jongeren is het lastig. Dan gaat ze toch piekeren: dit hadden háár kinderen kunnen zijn.



Silvia van 't Hoofd, het 'soepmeisje' van het Geleense hospice. © Rob Oostwegel

Toen Silvia net begon bij stichting De Brug was ze veel bezig met de dood. Wat wil ze zelf eigenlijk, als haar tijd komt? Dat is nu minder, al staat ze wel anders in het leven nu. Ze lijkt dingen bewuster mee te maken dan vriendinnen, is reflectiever dan gemiddeld.

Het moeilijkste? Dat is voor Silvia het vinden van een balans. Enerzijds moet je empathisch zijn voor dit werk, je probeert mensen te doorgronden en mee te leven. Anderzijds moet je je eigen emoties ook kunnen parkeren. Het gaat simpelweg niet om jou. „En ik probeer het sterven geen gewoonte te laten worden.”

Als praatmaatje neem je van zo veel mensen afscheid, maar iedereen moet bijzonder blijven. Je leert de perfecte hoeveelheid verdriet te ervaren. Niet te veel, niet te weinig.



Vrijwilliger Silvia van 't Hoofd. © Rob Oostwegel

Wat daarbij helpt, is het ritueel als iemand overlijdt. Het hele team gaat dan samen met familie in een rijtje op de gang van het hospice staan. Ze kijken toe hoe de overledene meegenomen wordt. Als de lijkwagen vertrekt, blijft iemand er even naast lopen, tot het einde van de straat. „Het is zo mooi en respectvol.”

Weinig mannen

De Brug valt onder Knooppunt Informele Zorg. Deze stichting is actief in de Westelijke Mijnstreek, Schinnen en Echt-Susteren. Alle 47 vrijwilligers hebben een coördinator bij wie ze terecht kunnen bij emotionele belasting. Nieuwe vrijwilligers krijgen eerst een kennismakingsgesprek. Veel mensen willen dit werk namelijk, net als Judith, doen na het overlijden van een dierbare. Je moet dan zeker weten dat je dit verlies verwerkt hebt. Ook wordt gekeken of de vrijwilligers een klik hebben met hun maatje.

De animo voor dit soort vrijwilligerswerk is groot. Althans, onder vrouwen. Mannen zijn er nauwelijks, bij de mensen thuis zelfs helemaal niet. De stichting ziet dat als een groot gemis.